

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

واحد آموزش به بیمار

مرکز آموزشی درمانی فارابی

چگونه با لوله معده به

بیمار غذا بدهیم

منبع: گایدلاین پرستاری

تألیف دایرکسن و همکاران

تلفن تماس با واحد آموزش به بیمار در ساعات اداری

۳۸۲۷۵۵۸۳

غذا دادن به بیمار از طریق لوله معده کاواژ نام دارد و در بیماری که توانایی بلع ندارد استفاده می شود

سکته مغزی گاهی قدرت بلعیدن (قورت دادن غذا) را از بیمار می گیرد.

✓ اگر بیمار هوشیار نباشد و یا نتواند پانزده دقیقه متوالی بیدار بماند و یا هنگام قورت دادن آب دچار سرفه شده و یا صدایش پس از قورت دادن آب تغییر نماید نیاز به قرار دادن لوله معده دارد.

اگر بیمار قدرت بلع کافی ندارد و به او از راه دهان غذا داده شود مواد غذایی وارد ریه بیمار شده و عفونت ریوی و مشکلات تنفسی برای بیمار ایجاد می نماید. حتی عدم بلع بزاق دهان توسط بیمار و ورود ترشحات دهان به ریه نیز می تواند باعث مشکلات تنفسی گردد به همین دلیل تمیز کردن دهان بیمار و کمک به خروج ترشحات داخل دهان می تواند مانع بروز عفونت ریه ها گردد. قرار دادن بیمار در وضعیت مناسب و تشویق وی به سرفه و نشان دادن بیمار و ضربه زدن به پشت ریه ها به روش

صحیح باعث تخلیه ترشحات می گردد و به پیشگیری از عفونت ریه ها کمک کند. پس از تشخیص نیاز به سوند معده لوله معده توسط پرسنل درمانی برای بیمار قرار داده می شود. معمولاً تغذیه با لوله به عهده اطرافیان بیمار می باشد که باید به نکات زیر توجه داشته باشید:

- ✓ لوله معده از جنس پلاستیک است و از طریق بینی وارد شده و تا معده بیمار به داخل داده می شود. قبل از هر بار تغذیه از قرار داشتن لوله در جای اصلی خود اطمینان پیدا کنید.
- ✓ یک سرنگ بزرگ برای انجام تغذیه نیاز دارید.
- ✓ ابتدا حدود ۳۰ سی سی آب را با سرنگ کشیده و پس از قرار دادن سرنگ بر سر رنگی لوله معده صبر کنید تا مایع با استفاده از نیروی جاذبه زمین و بدون فشار دادن پیستون آب وارد معده بیمار گردد.
- ✓ غذایی را که برای بیمار آماده کرده اید باید مایع و صاف شده باشد بطوری که از لوله معده به راحتی عبور نماید و باعث بسته شدن مسیر لوله نشود.
- ✓ پس از دادن آب سوپ آماده شده را داخل

سرنگ ریخته و بدون اعمال فشار به سرنگ اجازه دهید مواد غذایی به داخل لوله هدایت گردد. هیچگاه با فشار غذا را وارد ریه بیمار نکنید.

✓ مقدار مواد غذایی برای هر وعده که معمولاً هر سه ساعت یکبار می‌باشد توسط پزشک تعیین می‌گردد.

✓ در صورتی که مواد غذایی کمتر از حد تعیین شده توسط پزشک به بیمار داده شود، بیمار دچار سوءتغذیه شده و روند بهبودی بیمار به تاخیر می‌افتد.

✓ پس از دادن سوپ به بیمار مجدداً جهت شستشوی مسیر لوله از مواد غذایی به بیمار از طریق لوله آب بدهید.

✓ پس از انجام تغذیه با لوله بیمار حداقل نیم ساعت در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته باقی بماند.

✓ لوله معده هر ۷ روز یکبار بایستی تعویض گردد و هر بار از یک سوختن بینی وارد گردد.

احتمال وجود زخم در محل ورود لوله در بینی وجود دارد که برای پیشگیری از بروز زخم آن قسمت از بینی مرتباً شستشو و چرب گردد و چسب آن تعویض شود.

✓ مواد غذایی که می‌توان در تهیه سوپ صاف شده استفاده نمود:

آب گوشت صاف شده (گوشت ماهی یا مرغ)، عصاره گوشت، سفیده تخم مرغ، ماست، پوره سیب زمینی، آب، روغن مایع، آبمیوه طبیعی، شیر، سبزیجات پخته، غلات (جو، گندم، سبوس) مواد پروتئینی گیاهی (حبوبات). پس از تهیه سوپ همه مواد غذایی را باهم مخلوط کرده و باهمزن یا میکسر صاف نمایید.

تذکره: اگر پزشک برای هر سه ساعت ۳۰۰ سی سی سوپ صاف شده برای بیمار تجویز نموده است بایستی در هر کدام از وعده‌های گفته شده به اندازه شش سرنگ ۵۰ سی سی به بیمار مایعات بدهیم. زمانی که قدرت بلع بیمار بهبود یافت می‌توان لوله معده را خارج نموده و تغذیه از راه دهان را به آرامی شروع نمود. اگر برای بیمار قرص تجویز شده است بایستی قرص را با هاون

کوبیده و پس از حل نمودن در آب از طریق لوله به بیمار داده شود.

جدول زمان بندی تغذیه بیمار از طریق لوله معده

زمان	نوع ماده غذایی	مقدار مواد غذایی
۷ صبح	سوپ صاف شده	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۱۰ صبح	آبمیوه طبیعی	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۱ بعد از ظهر	سوپ صاف شده	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۴ بعد از ظهر	سوپ صاف شده	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۷ شب	سوپ صاف شده	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۱۰ شب	آبمیوه طبیعی	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت
۱ نیمه شب	سوپ صاف شده	طبق دستور پزشک برای هر سه ساعت